

Strategi för suicidprevention i Österåkers kommun, 2024-2028

Österåkers kommuns styrdokument

Antagen av Kommunstyrelsen 2023-10-09

Diarienummer: KS 2022/0299

Ansvarig enhet: Säkerhet - och trygghetsenheten

Version: 1.0

Inledning

Österåkers ska vara en kommun där människor känner trygghet, där mänskliga rättigheter gäller för alla oavsett kön, ålder, funktionsvariation, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning och etnisk eller religiös tillhörighet.

Österåkers kommun vill med stöd av denna strategi arbeta för att främja psykisk hälsa och minska den psykiska ohälsan och i förlängningen förhindra suicid bland invånare i Österåkers kommun.

I Österåkers kommun bedrivs ett förvaltningsöverskridande arbete för att främja psykisk hälsa, minska ohälsa och suicid. Arbetet ska ske från förskoleåldern till seniorer och med särskilt fokus på de grupper som riskerar psykisk ohälsa.

Utgångspunkt

Denna strategi tar sin utgångspunkt i det nationella handlingsprogrammet för suicidprevention och den nya nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention. Regeringen har gett i uppdrag till Folkhälsomyndigheten att tillsammans med andra viktiga aktörer, ta fram en nationell strategi för suicidprevention. När den nya nationella strategin träder i kraft kan även Österåkers styrdokument komma behöva revideras.

Den nationella strategin har sin grund i det främjande och förebyggande arbetet med fokus på barnrättsperspektivet, ungdomsperspektivet, jämställdhetsperspektivet och funktionshinderperspektivet. Strategin utgår från visionen om ett samhälle som främjar en god och jämlik psykisk hälsa i hela befolkningen och där ingen ska behöva hamna i en situation där den enda utvägen upplevs vara suicid.

Strategin har fyra övergripande mål:

- Förbättrad psykisk hälsa i hela befolkningen.
- Färre liv förlorade i suicid.
- Minskad ojämlikhet i psykisk hälsa.
- Minskade negativa konsekvenser på grund av psykiatriska tillstånd.

I det nationella handlingsprogrammet för suicidprevention lyfts nio åtgärdsområden inom psykisk hälsa och suicidprevention fram. Österåkers kommuns suicidpreventiva arbete grundas på dessa nio åtgärdsområden:

- Främja goda livschanser för mindre gynnade grupper.
- Minska alkoholkonsumtionen i befolkningen och i högriskgrupper för suicid.
- Minska tillgängligheter till medel och metoder för suicid.
- Se suicid som psykologiska misstag.
- Förbättra med medicinska, psykologiska och psykosociala insatserna.

- Sprid kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid.
- Höj kompetensen hos nyckelpersoner.
- Gör händelseanalyser efter suicid.
- Stöd frivilligorganisationer.

Syfte och mål

Syfte med strategin:

- Att ha ett långsiktigt arbete i kommunen för suicidprevention. Fokus bör ligga på det främjande och förebyggande arbetet.
- Att det övergripande suicidpreventiva arbetet sker centralt på en strategisk nivå. Alla förvaltningar och enheter i kommunen ska ta ett eget ansvar i frågan och utveckla egna rutiner.
- Arbetet ska ske med fokus på de fyra olika perspektiven: barnrättsperspektivet, ungdomsperspektivet, jämställdhetsperspektivet och funktionshinderperspektivet
- Särskilt fokus ska ligga på att stärka det suicidpreventiva arbetet mot särskilt utsatta grupper, som exempelvis äldre, ensamma män, låginkomsttagare och HBTQI personer.
- Att förstärka samverkan och samarbetet inom kommunens förvaltningar och verksamheter, men även till andra berörda viktiga aktörer.
- Att genom ökad kunskap och systematiskt arbete främja psykisk hälsa och arbeta suicidpreventivt från tidig ålder.
- Att tidigt upptäcka psykisk ohälsa och erbjuda lämpliga insatser och/eller vägledning.

Mål med strategin:

- Att öka kunskapen om psykisk hälsa och strategier för att motverka psykisk ohälsa bland invånarna i kommunen.
- Att bland barn och unga medvetandegöra psykisk hälsa och ohälsa och känna igen tecken på psykisk ohälsa hos sig själv och andra, samt veta var man kan vända sig för att få hjälp.
- Att medarbetare i kommunen känner igen tecken på psykisk ohälsa och kan ge stöd eller vägleda invånare till rätt instans.
- Att det i kommunen förskolor och skolor arbetas främjande och förebyggande med psykisk hälsa och ohälsa samt med suicidprevention.
- Att tjänstemän inom kommunen och externa viktiga aktörer har ett fungerande samarbete i det suicidpreventiva arbetet.

- Att kommunen har en central placerad övergripande strateg med övergripande ansvar för det suicidpreventiva arbetet.
- Att ingen individ i Österåkers kommun tar sitt liv, utan söker och får det stöd och hjälp individen behöver för att inte lida av psykisk ohälsa.

Uppföljning/Utvärdering

För att säkerställa det långsiktiga övergripande suicidpreventiva arbetet är strategin femårig. Strategin ska ses över årligen och kan revideras tidigare om så krävs. Om ingen ny strategi utarbetas, förlängs giltighetstiden för denna strategi automatiskt ett år i taget.